

Українська література, 9 клас

Тема: Підсумковий урок-конкурс за творчістю Григорія Сковороди.

Мета: закріпити, узагальнити, систематизувати знання учнів про життєвий і творчий шлях видатного українського філософа;
розвивати зорову пам'ять, асоціативне мислення, навички колективної роботи;
виховувати найкращі моральні риси особистості.

Обладнання: портрет письменника, плакати, олівці, тексти творів,
асоціативні малюнки.

Тип уроку: урок повторення й узагальнення вивченого.

Вид уроку: урок-конкурс.

Основна технологія: робота в групах.

Методи й прийоми: бесіда, виразне читання, «Мікрофон», сенкан, асоціативний «кущ».

Очікувані результати. Після цього уроку учні зможуть:

- відтворювати основні віхи біографії Сковороди;
- застосовувати найпростіші форми пошуково-дослідницької роботи;
- висловлювати своє ставлення до творчості Сковороди;
- точніше аргументувати свої думки;
- володіти навичками аналізу поетичного твору;

- ефективніше працювати в малих групах;
- аналізувати результати своєї роботи.

Під час уроку розвиваються,удосконалюються мовленнєва,соціокультурна, діяльнісна,самоосвітня та пізнавальна компетентності учнів,а також комунікативна компетенція.

Хід уроку

Серце тоді насичується
коли освічується
Г.Сковорода

I Організаційний момент.

II Повідомлення теми й очікуваних результатів .

Вступне слово вчителя.

Багата та земля,що народжує філософів і поетів.Саме такою є Полтавщина, яка дала стільки талантів!А один із найвизначніших серед них-Г.С.Сковорода.

Благословенні ви, сліди,
Не змиті вічності дощами,
Мандрівника Сковороди
З припорошiлими саквами,
Що до цілющої води
Простує,занедбавши храми.

Так писав про видатного українського письменника М.Рильський.

Пройти ще раз стежками майстерності поетичної думки Г.Сковороди- такою буде мета сьогоднішнього уроку.

(розподіл учнів на команди, обрання капітанів, добір назв команд, пояснення правил проведення конкурсного змагання)

III Основний зміст уроку.

1. Конкурс капітанів.

Перед початком цього конкурсу кожна з команд повинна дати якомога швидше відповідь на запропоноване вчителем запитання, щоб отримати додатковий бал.

*Певний час філософ викладав піїтику. Що це за предмет?

*Основоположником якої системи віршування вважають Сковороду?

*Григорій Сковорода, безсумнівно, найвизначніша, найславетніша постать в Україні доби...(бароко).

Питання капітанам.

1 команда. 1. В якому історико-етнографічному краї народився Г.Сковорода?

2. Як називається збірка віршів Сковороди?

3. В якому закладі навчався майбутній поет і філософ?

4. Як Сковорода потрапив до придворної капели Санкт-Петербурга?

2 команда. 1. З якої сім'ї родом Г.Сковорода?

2. Скільки років мандрував видатний філософ?

3. Скільки віршів і байок нараховується у збірках?

4. Назвіть ім'я учня та біографа Г.Сковороди?

Зкоманда. 1. Яку назву має збірка байок українського Езопа?

2. Перекладіть назву вірша «De libertate».

3. Що ми називаємо афоризмом?

4. Що особливо вражає вас у біографії поета?

2. Конкурс команд. (на обдумування дається максимум 1 хв. Відповідає та команда, яка швидше дасть сигнал).

1 команда.

* Єпископ висловив незадоволення тим, що Сковорода запроваджував нові підходи до викладання предметів. Що відповів йому Григорій Савич?

(«Одна справа єпископський жезл, інша-паличка музиканта»)

2 команда.

* Ченці говорили філософові: «Доволі блукати по світу. Час причалити до гавані: ти будеш стовпом і окрасою обителі.» Яку відповідь почули ченці?

(«Невже ви хочете, щоб і я примножив число фарисеїв? Їжте жирно, пийте солодко, одягайтеся м'яко і монашуйте!»)

3 команда.

* Що відповів Сковорода гінцям Катерини II, які принесли «височайше» за-
прошення на зустріч із ним?

(«Мені мої сопілка і вівця дорожчі царського вінця.»)

3. Конкурс знавців творчості письменника.

Кожна команда повинна якомога глибше проаналізувати один із творів:

«Всякому місту- звичай і права»

«Бджола і Шершень»

«De libertate»

4.Афоризми Г.Сковороди.

Робота за таблицею «Асоціативні малюнки»:до кожного малюнка дібрати відповідний афоризм,доповнюючи наведений початок його.(Учні вдома повинні були вивчити 10 афоризмів на вибір).Малюнки див.дод.№1.

Мал.1.Бери вершину...*(і матимеш середину)*.

Мал.2.Чи знаєш ти,яких ліків вживають ужалені скорпіоном?..*(Тим же скорпіоном натирають рани)*.

Мал.3.Не за обличчя судить...*(а за серце)*.

Мал.4.З усіх людських втрат...*(втрата часу найважча)*.

Мал.5.Безумцеві властиво сумувати за втраченим...*(і не радіти з того,що залишилось)*.

Мал.6. Якщо я хочу,щоб мене любили...*(я сам перший люблю)*.

(кожній команді пропонується по 2 афоризми).

5.Сенкан.

Один із учасників команди,за вибором капітана,складає біля дошки сенкан за життям і творчістю Г.Сковороди.

Ймовірна відповідь: Сковорода

освічений,допитливий

пізнає,мандрує,вчить

він навчав,як жив

філософ

6.Асоціативний «кущ».

Кожній команді пропонується завдання:на плакаті за допомогою маркера створити асоціативний «кущ».

1команда (подається з відповіддю)

Український Сократ(...*філософ*)

С-скромний,серйозний.сердечний

К-креативний.кмітливий,культурний

О-освічений,організований

В-ввічливий,вільний,вчитель

О-охайний,оригінальний,одержимий

Р-розумний,рішучий

О-обдарований,оптиміст,об'єктивний

Д-добрий,досвідчений,допитливий

А-артистичний,аскетичний,активний

2команда

3команда

Український Горацій(...*поет*)

Український Езоп(...*байкар*)

С-

С-

К-

К-

О-

О-

В-

В-

О-

О-

Р-

Р-

О-

О-

Д-

Д-

А-

А-

7. «Шлях до щастя»

Кожна команда за допомогою олівців або фломастерів на плакаті малює «шлях до щастя» за Г.Сковородою.

Ймовірна відповідь:сродна праця робить людину щасливою

працюй за покликанням

пізнаєш себе-пізнаєш Бога

самопізнання

Один із учасників команди захищає варіант відповіді.

IV Підбиття підсумків уроку

Інтерактивна вправа «Мікрофон».

Продовжіть речення:

«Найбільше мене вразило...»

«Твори Г.Сковороди змусили мене замислитися над тим,...»

«Я вважаю,що...»

«Мені відкрилося...»

V Оцінювання.

Капітан команди аргументовано оцінює роботу кожного з учасників.

Найкращі знавці творчості Г.С.Сковороди отримують грамоти.

VI Домашнє завдання.

1.Складіть кросворд за життям і творчістю Г.Сковороди.

2.Напишіть твір-мініатюру за запропонованим афоризмом

«Перш за все батька й матір шануй і служи їм.Вони ж бо видимі портрети тієї невидимої сили,якій ти стільки зобов'язаний”.

Асоціативні малюнки

Мал.1

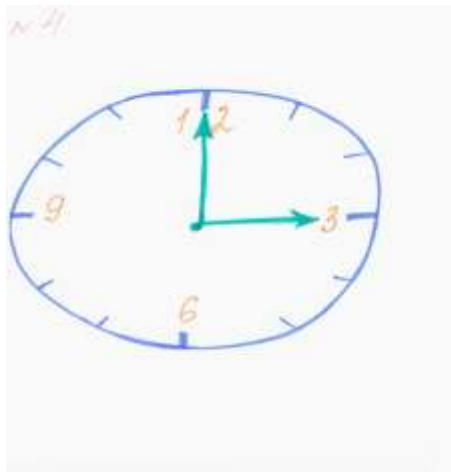
Мал.2

Мал.3

Мал..4

Мал.5

Мал.6

